Monteringsanvisning taksteinplater

Hav · Vinter · Nord · Dal · Ask · Modulplater

1. Før du starter

Denne anvisningen gjelder ArcticProfil taksteinplater i stål: Hav, Vinter, Nord, Dal og Ask etter mål, og Hav Modul, Vinter Modul og Nord Modul. Følg anvisningen nøye, for riktig montering er en forutsetning for at garantien skal gjelde.

- Minste takvinkel for taksteinplater er **14°**. Ved lavere vinkel må du velge klikkfals eller trapesplater.
- Lektavstanden må tilpasses steglengden på profilen du har valgt, se tabellen i kapittel 4.
- Sjekk leveransen mot pakkseddelen før du starter. Kontroller antall, lengder, farge og kvalitet. Plater fra ulike produksjonspartier kan ha små fargeforskjeller, så bland ikke partier på samme takflate.
- Arbeid på tak krever sikring mot fall. Følg Arbeidstilsynets regler, bruk stillas eller fallsikring, og gå aldri på taket når det er vått, frosset eller dekket av snø.

Har du spørsmål underveis, ta kontakt med NBVI AS på tlf. 468 28 000 eller post@nbvi.no.

2. Mottak, lagring og håndtering

Platene tåler vær når de ligger på taket, men ikke fukt som blir stående mellom platene i en pakke. Slik tar du vare på dem fram til montering:

- Lagre pakkene innendørs eller under tak hvis mulig. Ute skal de dekkes med presenning som slipper luft til, og de skal ligge på klosser med litt helning, slik at vann renner av.
- Kondens mellom platene kan gi hvite flekker og skade belegget. Har pakken blitt fuktig, må platene skilles og tørkes.
- Er platene levert med beskyttelsesfilm, tar du den av under monteringen og før platene blir liggende i sol.
- Bær platene på høykant, og løft dem. Ikke dra dem over hverandre eller over underlaget, for det gir riper. Lange plater bæres av to personer.
- Bruk rene arbeidshansker. Skarpe kanter kan gi kuttskader.

3. Verktøy, skruer og kapping

Her gjelder én regel uten unntak: **Platene skal aldri kappes med vinkelsliper.** Varmen og gnistene brenner av sinkbelegget og lakken, og sponene ruster fast i overflaten rundt. Skader fra vinkelsliper dekkes ikke av garantien.

Godkjent verktøy for kapping

- Platesaks eller elektrisk platesaks

- Nibbler
- Sirkelsag eller stikksag med blad for tynnplate i stål

Etter kapping og skruing

- Børst bort alle borre- og kappespon med en myk kost samme dag. Spon som blir liggende, ruster og setter brune flekker i lakken.
- Riper og kappekanter som skal stå synlig, flekkes med reparasjonsmaling i samme farge.

Skruer

- Bruk farmerskruer **4,8 × 35 mm** med tetningsskive. Antall skruer er ca. **8 per m²**, og flere langs takfot, møne og gavl. Beslag skrus med 4,8 × 20 mm.
- Skru rett, det vil si vinkelrett på platen. Stram til skiven ligger tett, men ikke så hardt at den presses ut til siden. Bruk batteridrill med dybdestopp.

---

4. Undertak, sløyfer og lekter

Ståltaket er det ytterste skallet. Det er undertaket som tar vann og kondens som kommer forbi, og luftespalten under platene som holder taket tørt.

1. **Undertak:** Legg et godkjent undertak, enten en diffusjonsåpen undertaksduk på sperrene eller rupanel med underlagsbelegg. Følg anvisningen fra leverandøren av undertaket.
2. **Sløyfer:** Spikre sløyfer langs sperrene, oppover takflaten. De gir en luftespalte slik at fukt kan ventileres bort. Bruk sløyfer **36 × 48 mm**.
3. **Bærelekter:** Lekt på tvers av sløyfene, med senteravstand lik steglengden på profilen (350 mm). Bruk lekter **36 × 48 mm**. Bytt ut lekt som er råtten eller sprukket.
4. **Første lekt ved takfot:** Takfotlekten forhøyes, for eksempel med en ekstra list oppå, slik at første platerad får samme helning som resten. Avstanden fra takfotlekten til lekt nummer to er ca. 25 mm kortere enn steglengden, altså ca. **325 mm**. Legg en plate på prøve og kontroller utstikket før du lekter videre.
5. **Ekstra lekt:** Sett inn ekstra lekt ved møne, ved gjennomføringer og der snøfangere skal festes.
6. **Kontroll:** Mål diagonalene på takflaten. Er de like lange, er flaten i vinkel. Er de ikke det, må du planlegge hvordan avviket tas opp ved gavlene. Avvik på 20–30 mm kan skjules av israftbeslaget.

Profil	Steglengde = lektavstand c/c (mm)	Dekkende bredde (mm)	Minste takvinkel
Hav	350	1137	14°
Vinter	350	1173	14°
Nord	350	1173	14°
Dal	350	1123	14°
Ask	350	1120	14°
Hav Modul, Vinter Modul, Nord Modul	350 (modullengde 740)	1137 (Hav) / 1173 (Vinter, Nord)	14°

5. Legging av platene

Monter takfotbeslag og gradrennebeslag før du legger platene (se kapittel 6). Platene legges fra takfot mot møne og fra den ene gavlen mot den andre.

Taksteinplater etter mål

1. Velg startgavl slik at sideomleggene vender bort fra den vanligste vindretningen. Da presses ikke regn og snø inn i skjøtene.
2. Legg første plate ved takfoten, med **30–50 mm** utstikk over takfotbeslaget, slik at vannet renner ut i renna. Start på siden mot vindskien. Rett platen i vinkel med takfoten før du skrur, for en skjev første plate følger med over hele takflaten.
3. Fest første plate løst med noen få skruer. Legg de neste platene langs takfoten, med sideomlegg på **én bølge**, og kontroller at de ligger på linje. Ved takvinkel ned mot 14° tettes side- og endeomleggene med tetningsbånd.
4. Når raden er rettet inn, skrur du ferdig. Skruene settes i bunnen av bølgen, rett under trinnet, i **annenhver** bølge og på hver lekt. Langs takfot, møne og gavl skrus det i hver bølge.
5. I sideomlegget skrus det i hver profilbunn langs overlappet. Flytt skruene i den øvre platen ca. 25 mm inn mot overlappet, slik at de holder begge platene.
6. Er takfallet lengre enn én plate, legges øvre plate over nedre slik at trinnene faller sammen (endeomlegg ved trinnet). Skru endeomlegget i hver profilbunn.

Modulplater 740 mm (Hav Modul, Vinter Modul, Nord Modul)

1. Modulplatene legges i rader fra takfot mot møne. Hver plate er **740 mm** lang og dekker **2 trinn**.
2. Hver ny rad legges over raden under med omlegg ved trinnet, og med én bølge i sideomlegg. Bølgene skal gå i rett linje fra takfot til møne.
3. Skru platene i bunnen av bølgen rett under trinnet, i annenhver bølge, og i hver bølge langs takfot, møne og gavl.

Gå bare i bunnen av bølgen, rett over en lekt, og bruk myke såler. Da får ikke platene bulker.

6. Beslag

Det er i overgangene at et tak oftest lekker. Bruk ArcticProfil-beslag i samme farge og kvalitet som platene, og la beslagene overlappe hverandre med minst **100 mm**, slik at vannet alltid renner over en skjøt og ikke inn i den.

Beslag	Når	Slik monteres det
Takfotbeslag (lages etter mål)	Før platene	Festes på nederste lekt eller fotbrett, slik at undertaket ledes ut over beslaget og ned i renna. Høyden måles fra topp ytterkant på lekten til ca. 2 cm ned i takrenna.
Gradrennebeslag	Før platene	Monteres i innvendig vinkel mellom to takflater, på fast underlag med ekstra lekt på hver side. Leveres i 2 m lengder og legges med minst 200 mm omlegg. Platene kappes langs renna med en avstand på **100 mm** fra midten (minst 200 mm mellom platene), slik at løv og snø kan renne fritt. Platene ved renna skrus utenfor renna.
Israftbeslag (vindskibeslag)	Etter platene	Monteres over en islekt 28 × 120 mm som festes oppå vindskien langs gavlen. Beslaget dekker islekten og kanten av platene, og festes med skruer i toppen av bølgen og inn i islekten, c/c ca. 300 mm. Leveres i 2 m lengder.
Mønebeslag eller mønepanner	Til slutt	Legg tetningsbånd rett under kanten av øverste plate, eller ventilert mønelist. Skru mønebeslaget eller mønepannene i toppen av **annenhver** bølge med 4,8 × 20 mm. Mønet skal la taket lufte.
Beslag ved pipe, vegg og takvindu	Etter platene	Tilpasses på stedet og tettes mot platen. Pipebeslag tilpasses ofte av blikkenslager.

Gjennomføringer for lufting, antenner og liknende skal ha en mansjett som passer til profilen, og tettes mot både undertak og plate. ArcticProfil lufteventil Ø 125 mm passer til alle taksteinplatene.

7. Snøfangere, sluttkontroll og opprydding

Snøfangere. Snø som raser fra et ståltak, kan skade folk og ting. Der snø kan falle ned på inngangsparti, gangvei, terrasse eller parkering, skal det monteres snøfangere.

- Monter snøfangerne ca. 0,5–0,7 m fra takfoten.
- Konsollene festes gjennom platen og inn i en ekstra lekt med skruene som følger med. Skru i bunnen av bølgen.
- Bruk antall braketter som står på settet. På lange takfall og i områder med mye snø kan det trengs flere rader.

> **Merk:** Snøfangere øker lasten på takflaten med 20–40 % der de står. Taket under må være dimensjonert for det.

Sluttkontroll

- ☐ Alle skruer sitter, og skivene ligger tett uten å være presset ut.
- ☐ Omlegg og beslag ligger riktig vei, slik at vannet renner over skjøtene.
- ☐ Riper og kappekanter er flekket med reparasjonsmaling.
- ☐ Luftespalten ved takfot og møne er åpen.

Opprydding. Kost taket rent for spon, skruer og avkapp før du går ned, og spyl gjerne takflaten. Spon som blir liggende, gir rustflekker allerede etter få dager.

Lever kunden FDV-dokumentasjonen for taket sammen med garantibeviset.

Garanti. Garantien gjelder bare når taket er montert etter denne anvisningen og får årlig ettersyn. Se ArcticProfil garantivilkår for alle detaljer.

Spørsmål om montering? Kontakt NBVI AS, Nesbruveien 33 a, 1396 Billingstad · tlf. 468 28 000 · post@nbvi.no · www.nbvi.no